

— Горещо, задушно е, сине мой, — прошепна той, дишейки тежко. — Сега пъкъ ме хвърли въ огънь, отвори прозореца!

Здравко мълчаливо го разтвори и безшумно седна край леглото на баща си. За мигъ пролътниятъ хладъ нахлу въ малката стаичка. Бурята и проливниятъ дъждъ бѣха млъкнали. Небето нѣмѣше. Далече нѣкъде бучаха падащи води. Тиха пролътна вечеръ бѣ. Само капкузитъ се оттичиха монотонно навънъ. Балкантъ, окъпанъ отъ проливния дъждъ, мълчеше. Отдалеко се дочу гласътъ на черковно клепало.

— Защо бие клепалото, татко?

— Велики петъкъ е днесъ, детето ми!.. Нѣкога на тоя день е издъхналъ на кръста Христосъ. — Нека си спомнимъ за мъртвитъ. Десетъ година изтекаха отъ смъртъта на майка ти. Тогава ти бѣше едва на три годинки. — Кантонерътъ склопи очи и се унесе въ нѣкогашни скжпи спомени. — Отъ тогава остана сираче, помнишъ ли? Тежъкъ бѣше животътъ ни, но, нищо, все пакъ измина — и кантонерътъ наново замлъкна. Восъчната свѣтлина на фенера, който висѣше на стената, хвърляше своята унила свѣтлина върху измъченото му мършево лице, треперѣше върху изцапанитъ стени, по които тичаше огромната сѣнка на малкия Здравко. Стариятъ часовникъ лениво отмѣри десетъ удари и сънливо занарежда мжчителни минути. . .

— Значи, следъ двайсетъ минути бързиятъ влакъ! — тихо прошепна бащата на себе си. Навънъ болезнено простена наново черковниятъ звънъ, нахлу и се сгуши въ душитъ имъ, въ които събуди страни мисли. . .

— Преди хиляди години, да, преди хиляди, — повтори мрачно кантонерътъ — разпнаха Исуса на кръстъ! Бори се Той за истината въ живота и за това Го убиха.

— Кого татко? — запита Здравко.

— Христа!.. Спасителтъ. Христосъ се борѣше за правдата, чедо, за истината, за униженитъ и наскърбенитъ, за слабитъ като насъ и затова лошитъ хора Го убиха, убиха Го тѣзи, които носѣха неправдата и злото! Убиха Го като мислѣха, че ще убиятъ истината и ще заровятъ правдата дълбоко въ земята. Но, напраздно!.. Правдата възкрѣсва винаги!.. Възкрѣсва, детето ми, въ сърдцата на милионитъ защото правдата е безсмъртна. Умири за другитъ, за да имашъ животъ вѣченъ, това е то истинскиятъ човѣкъ!

Зяпналъ, малкиятъ слушаше съ затаенъ дъхъ и жадно гълташе всѣка дума. Въ чернитъ му очи лѣскаше влага и умиление.

— Говори ми, татко! Моля те, говори! Колко хубави думи каза — да дадешъ живота си за другитъ.

— Да, сине мой!.. Внезапно той замлъкна. Изведнажъ стана нѣщо страшно. Страхотенъ гръмъ разстърси Балкана, земята потрепери.

Малкиятъ скочи като ударенъ отъ гръмъ. Бащата трепна. Загърчи се болезнено, помжчи се да се изправи. . . но безсилно рухна върху твърдата възглавница. Той закова своя погледъ върху стрелкитъ на часовника.

— Още петнадесетъ минути, и бързиятъ влакъ!.. Той замлъкна. Малкиятъ се хвърли къмъ фенера.